

ÚJRA ÉL A HÍD

1944 karácsonyán egy gimnazista fiú ment át Pestről Budára az aláaknázott Erzsébet-hídon. Kezében két demizson, melyeket beteg édesapja számára megtöltött a gyógyforrás vizéből, s indult vissza. Gránát csapódott a híd közepére, s a fiú akkor azt hitte, együtt hal a híddal... Lapult, aztán rohanni kezdett üvegeivel a tépett hídon. Átért.

A hídnak akkor még volt néhány napja...

Az egykori gimnazista, Faber Miklós, ma a Műszaki Egyetem Acélszerkezetek tanszékének műszaki tudománytörténettel foglalkozó adjunktusa. A régi Erzsébet-hídról beszél:

Éropa legnagyobb függőhídja

— Az Erzsébet-híd építését az 1893. évi XIV. törvényekkel határozták el. Tervét a Kereskedelemügyi Minisztérium Hídosztálya készítette. Vezetője: Czekélius Aurél, tagjai: Gállik István és Beke József. A statikai számítás alapjául szolgáló elmélet Kherndl Antal professzortól származott, aki 1867-től 1914-ig a hídepítéstani tanszék vezetője volt.

Az építést 1898-ban kezdték el, s a munkálatok egyforma ütemben haladtak mindkét oldalról a híd közepe felé.

Tízmillió forintba került.

Építése idején (s 1926-ig) 290 méteres nyílásával Éropa legnagyobb függőhídja volt.

A forgalomnak 1903. október 10-én adták át.

Pesti Napló, 1903. október 11.

»Az Erzsébet-híd megnyitása.«

»... A felső hatalmak is dokumentálni akar-

Az Erzsébet-híd építése 1901-ben. Az állványok építéséhez 11 000 köbméter faanyagot használtak fel

ták, hogy a mostani idők nem alkalmasak az ünneplésre, és ma délelőtt pontosan, mintha csak ez is programban lett volna: megeredt a sűrű, hideg őszi eső. Egyszerre kiürültek az utcák és szomorúvá változott a híd környéke is, amelyet pedig az ünnep színpompás, ragyogó helyévé varázsoltak előző éjszaka...«

A tudósító a továbbiakban sajnálkozik, hogy az ünnepségen megjelent hölgyek »esernyő alá rejtették szépségüket«, majd közli Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter. és József főherceg beszédét, mely után az ünnepség vidámabbik része következett:

»Amint a megjelent méltóságok fogatai is áthaladtak, mind a két oldalon föloldották a rendőri kordont s az új híd egyszerre benépesült. Gyermekcsapat futott a hídra mind a két oldalról elsőnek. Gyalogosok, bérkocsik sűrű forgalma indult meg egyszerre, az első időben teljesen rend nélkül s ugyancsak nagy fáradtságba került a rendőrségnek míg az új híd ingyenes használóit a gyalogjáróra tudta terelni. A mai napon még mindenki ingyen használhatta a főváros új hídját.«

A híd halála

Péntek Gyuláné, a Belgrád rakpart 26. számú ház lakója mesélte:

— Budán dolgoztam, a Mészáros utcában, és mindennap jártam az Erzsébet-hídon. Negyvenégyben már tudtuk, hogy aláaknázták a németek, mégis jártunk rajta. Villamossal nem mertünk, inkább csak gyalog. Az Erzsébet-hídon álltam akkor is, amikor a Margit-híd felrobbant. Iszonyú volt! És nemsokára mindenfélét hozott a víz...

— 1945. január 16-án, korán reggel, még ágyban voltunk, amikor hatalmas robbanás rázta meg a házat. Mintha a föld rengett volna. Kiugráltunk.

Amikor csend lett, egymásra néztünk és azt mondtuk:

Ez az Erzsébet-híd volt...

— Később megnéztük. Olyan szánalmasan lógott a vízbe...

— Én most is ott dolgozom, ahol régen, a Mészáros utcában, és huszonnyolc éve itt lakom, a pesti hídfőnél. Boldogan figyeltem az építkezést és alig várom, hogy újra a rövidebb úton, a hídon át mehessek munkába...

Határozat: a híd újra éljen!

A Fővárosi Tanács Végrehajtóbizottsága 1959. augusztus 18-án ülést tartott és a következő határozatot hozta:

»A Végrehajtóbizottság az Erzsébet-híd újjáépítésére vonatkozó előterjesztést elfogadja, és utasítja elnökét, hogy azt terjessze fel a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz. Határidő: augusztus 31. Felelős: Veres József.«

*

A kormány a felterjesztésre igennel válaszolt.

*

Patrónus és ellenőr: a lakosság

— 1960. májusában a kapuzat lebontásával kezdtük el a munkát — mondja Fe-

rete János főépítészvezető híd-szerelőinek főmérnök létszáma fokozatosan e-ről, kétszázötven főre.

— Óriási szegecselési kát végeztünk. A helys-gecsek száma: 300 ezer. tainak hossza: tizenöt k-

— Munkánkat kezdték ság éber figyelme kís- amikor a kapuzat szük- az 1,6 százalékos lejtés- vált, több izgatott telef- hogy figyelmeztessen a

Daruk, kövek — és búcsú

Penkala Tibor, a Híd-építészvezetője mondta:

— Az Erzsébet-híd ép-jellemvonása volt, hogy munkát gépek végezték- úszódarunk, az »Ady Er-Attila« pontosan, terv sz-pályaszerkezet beemelés- daru tizenöt ember munk-

— Temérdek követ k-nunk. Egy, öt, sőt tizenk-